

INHOUD.

Voorwoord.....	VII
Inleiding	X
A. De Wandelende Jood in de Volkskunde	2
Hdst. I. Ontstaan en verbreiding der Ahasveruslegende ...	3
Hdst. II. De triomf van het volksboek. Het volkslied	28
Hdst. III. Ahasverus in spreekwoord en volksprent	41
B. De Wandelende Jood in de letterkunde	47
Hdst. IV. De Nederlandse Ahasverusbewerkingen	48
Hdst. V. De ontwikkeling der Ahasverus-legende in de litteraire behandeling (1774—heden)	92
I. Bewerking van bestaande motieven.	93
1. technies middel	94
tendens	95
politieke overwegingen	96
middel tot kritiek	97
2. de vrome weldoener en waarschuwende vermaner	98
3. de bekeerde Ahasverus	99
4. eschatologische werken	100
5. de rusteloze zwerver	102
6. Ahasverus en zijn volk	103
II. Motieven die uit tijdgeest en persoonlijkheid groeiden	107
1. Pogingen tot oplossing van 't Ahasverusprobleem	107
2. De invloed der Romantiek	111
3. Sociale invloeden	113
4. Invloed van moderne „geestesstromingen”	116
a. beeld der humaniteit	116
b. beeld van materialisme, evolutionisme, metempsy- chose, psychoanalyse, ontkerstening, individualisme..	118
Biezonderheden	125
Samenvatting	126

C. Algemene beschouwingen (Hdst. VI)	131
1. Is 't Ahasverusverhaal een legende?	132
2. Welke mogelijkheden biedt de legende ter litteraire bewerking en hoe zijn die gebruikt?	135
3. Verwantschap met andere figuren	139
Ahasverus—Faust	139
Ahasverus—de Vliegende Hollander	141
Ahasverus—Prometheus	142
Ahasverus—Judas	143
4. De theologie en Ahasverus	144

BIBLIOGRAFIE.

A. Volkskunde	158
I. Ontstaan	158
II. Varianten	160
III. Volksboeken	165
IV. Volksprenten	188
V. Volkslied	191
VI. Algemene Verhandelingen	191
B. Letterkunde	198
VII. Bewerkingen	198
VIII. Verhandelingen	218
C. Algemene Beschouwingen	227
IX. Wezen van 't verhaal	227
X. De theologie en Ahasverus	231
XI. Werk van encyklopediese en bibliografiese aard	237
Alfabeties register	241